

Het kan je niet ontgaan dat je het erf van een geitenbedrijf betreedt.

Als Verhoeven een partij biologisch graan koopt, kan hij dat zelf malen.

Biologische geiten krijgen verplicht weidegang, zo ook in Biezenmortel.

De stal is ruim en licht.

De trekker voor de voermengwagen verraadt zijn eigenaar.

De stallen en het erf zijn schoon en goed onderhouden.

Fotos: Wilma Wolters

'Niet doen zoals iedereen'

Biologische geitenhouder Verhoeven

Tekst: Wilma Wolters

Als je op biologische wijze geiten houdt, doe je niet als iedereen. Maar Gerrit en Carla Verhoeven uit Biezenmortel pakken veel meer dingen nét even anders aan.

Een biologische geitenhouder heeft met meer of strengere regels te maken dan een gangbare boer. Sommigen zien dat als lastig, voor anderen is het een uitdaging. Gerrit en Carla Verhoeven behoren duidelijk tot die laatste groep. "Bulkproductie is niet ons ding, en dat betekent soms dat je net wat harder moet werken. Maar dat gaat ons aardig af."

Anders dan anderen

Sinds 1998 staan er in Biezenmortel geiten op stal die op biologische wijze gehouden worden. Gerrit en Carla zijn gestart met 300 dieren en hebben dat uitgebreid tot nu zo'n 1.250 stuks met 400 lammeren. Dat is opvallend, want een gemiddeld biologisch bedrijf heeft 500 tot 600 stuks melkgeiten. Toch vindt Gerrit het niet zo bijzonder. "Eén VAK zou 400 geiten aankunnen, en wij doen het bedrijf met zijn drieën; mijn vrouw werkt mee en we hebben een fulltime medewerker. Het heeft wel tot gevolg dat de arbeidskosten per liter melk hier iets lager zijn." Er zijn meer dingen die in het Brabantse nét even anders gaan. Neem de maïsteelt. "Met een club biologische boeren hebben we afspraken gemaakt met een loonwerker dat hij voor ons de volledige teelt verzorgt. Hij ploegt alle percelen tegelijk, zaait, egt en schoffelt. Dat kost ons zelf te veel tijd en die man heeft er verstand van." Ook de

mestafzet heeft Verhoeven niet 'gewoon' geregeld. "Met vier andere biologische boeren kopen we tegen marktprijzen grasklaver en af en toe graan in van een biologische akkerbouwer, die dan weer onze mest koopt. Binnen de groep kunnen we de producten prima verdelen en zo kan ik iets makkelijker sturen in mijn voerkosten." Het klinkt alsof Verhoeven de zaakjes prima voor elkaar heeft. "Dat is mijn passie. Ik neem er geen genoegen mee dat ik het maar uitzing tot mijn 65ste. Ik probeer vooruit te denken, wil continu optimaliseren. En dan doe je vaak niet zoals iedereen."

Vergaderboer

Velen zullen de geitenhouder kennen als voorman van De Groene Geit, de vereniging van de biologische melkgeitenhouderij. Daarnaast zit hij in het bestuur van de vakgroep Biologische Landbouw van LTO en Biologica en stuurt hij onderzoek aan in de biologische geitenhouderij. Als vergaderboer is Verhoeven dus veel op pad. "Dat vraagt veel energie, maar ik vind dat het moet voor de sector. Als ik het niet doe, blijf ik op het bedrijf en zou ik kostprijs moeten gaan boeren." En dat is precies wat Gerrit en Carla niet willen. Destijds hebben zij er bewust voor gekozen om hun geiten op biologische wijze te houden. "Het sprak ons beide aan om voor een kleine markt

te produceren. Als je voor bulkproductie kiest, ben je uitwisselbaar en heb je niks te zeggen over de prijs die je voor je product krijgt. Het is de vraag of je dat op termijn kunt winnen van anderen." De jongste ontwikkeling in de biologische geitenhouderij die mede door Verhoeven is ingezet, is de oprichting van een coöperatie van biologische geitenhouders die zelf de melk gaan verzamelen en verkopen aan geïnteresseerde afnemers. "Op die manier willen we de kosten in de sector in de hand houden – denk aan de transportkosten – en hopen we nog meer marktinformatie te kunnen verkrijgen en sneller te kunnen reageren op prijsveranderingen", omschrijft Verhoeven het idee.

Verskil biologisch-gangbaar

Niet alleen de ondernemersdrang van Verhoeven zorgt ervoor dat zijn bedrijf net even anders gerund wordt, ook de biologische manier van produceren brengt dat al met zich mee. "Het grootste verschil met gangbaar is dat het rantsoen 100 procent biologisch moet zijn en voor maximaal 40 procent uit krachtvoer mag bestaan." Daarom vormt grasklaver de basis voor de geiten van Verhoeven, en dat vult hij aan met brok. Maar het is soms lastig, vindt hij. "Omdat ook de brok biologisch moet zijn, zit daar veel tarwe, maïs en erwten in. Dat zijn zetmeelachtige producten waar geiten snel te vet van worden en bovendien hebben geiten graag wat meer suikerachtige producten. Maar bierbostel en dergelijke zijn er niet biologisch." Dat er een grens is aan de hoeveelheid krachtvoer die hij mag voeren, heeft ook zijn effect op de economische zijde van het bedrijf. Verhoeven:

"De productie van mijn dieren ligt al jaren rond 800 liter. Doordat er een limiet is aan de krachtvoergif, blijkt dat voor een biologisch bedrijf vaak het maximaal haalbare." Daarnaast botst ook de verplichte weidegang weleens met de economie, merkt de geitenhouder. "Onze afnemers willen een zo vlak mogelijke aanvoer van melk door het jaar. De zomerkorting en wintertoeslag zijn ook fors. Dus alle dieren in een keer laten aflammeren is vanuit dat oogpunt geen aantrekkelijke optie. Daarom maak ik een duurmelkgroep en een lammergroep, maar dat betekent dan wel weer dat ik in groepen moet weiden." Verhoeven doet de ene groep 's ochtends naar buiten en de andere groep 's middags. Maar als het weer tussentijds omslaat, heeft er weleens een groep pech.

Gevaar: schaalvergroting gangbaar

Over de toekomst van biologische geitenbedrijven is Verhoeven niet direct enthousiast. "Door automatisering en daardoor schaalvergroting ontstaat voor kleinere bedrijven het gevaar dat ze geen boterham meer kunnen verdienen. Biologische bedrijven kunnen moeilijker groeien omdat er ook grond bij hoort. De gangbare en biologische geitenhouderij groeien zo steeds verder uit elkaar. De vraag rest dan of het verschil niet te groot wordt." Voor zijn eigen bedrijf is dat gevaar er niet zo; met 1.250 geiten en een milieuvergunning voor 1.500, kan Verhoeven nog wel even vooruit. Alweer een voorbeeld van ondernemen en vooruitdenken. ✓

Profiel

Naam: Gerrit en Carla Verhoeven
Woonplaats: Biezenmortel
Bedrijf: 1.250 melkgeiten, biologisch
Aantal VAK: 3
Productie: 800 liter/geit/jaar met 3,65% vet en 3,35% eiwit
Bijzonderheden: Gerrit is voorzitter van De Groene Geit, zit in het bestuur van de vakgroep Biologische Landbouw en is project-leider voor onderzoek naar biologische geitenhouderij.